

Obecní cesty

– naděje pro krajinu i drobnou zvěř

Petr Bach

V minulosti byla naše zemědělská krajina protkána množstvím mezí, remízků, větrolamů, ale také alejemi většinou ovocných stromů. Tyto aleje byly vysazovány podél cest a poskytovaly kolemjdoucím ochranu před slunečními paprsky v letních teplech a později i chutné ovoce. Stromořadí však tvořila také významný krajinný prvek s vysokou biodiverzitou rostlin i živočichů. Drobné zvěři mohly tyto krajinné prvky skýtat kryt i potravu. Poté však přišla doba kolektivizace v zemědělství a krajina se změnila k nepoznání.

Došlo k rozorání mezí, vyřezání remízků, větrolamů i alejí, k vytrhání pařezů a zemědělskému využívání všech těchto ploch. Pole byla zcelena do rozsáhlých půdních bloků a dnes lidé většinou ani nevědí, kde někdejší krajinné prvky kdysi byly.

JAK OBNOVIT NĚKDEJŠÍ KRAJINNÝ PRVEK?

Aleje ovocných stromů lemovaly většinou obecní cesty, které se později staly součástí půdních bloků. Naštěstí však byly i nadále ponechány v majetku obcí. V dnešní době, kdy se řada obcí, zájmových skupin i jednotlivců snaží o z kvalitnější zemědělské krajiny, představují právě tyto obecní cesty velkou šanci. Každá obec má totiž možnost vzít si původní cestu zpět do svého užívání a obnovit na ní původní krajinný prvek.

Znovuzískání cesty není pro obec vůbec složité. Nejprve je třeba dát výpověď z pronájmu půdy subjektu, který na ní v současnosti zemědělsky hospodaří. Poté je třeba dát pozemek přesně vytyčit geodetickou firmou, k čemuž většinou slouží historické mapové podklady (obecní úřad, katastr nemovitostí). Nakonec je třeba rozhodnout, k čemu bude pozemek

liniového tvaru sloužit a jak bude vypadat. Na tyto aktivity je dnes také možno čerpat finanční prostředky z veřejných zdrojů (dotace).

Samotné vyjmutí pozemku z dosavadního půdního bloku je pro krajinu výraznou změnou k lepšímu. Nemusí na něm být nutně založena ovocná alej, existuje mnoho dalších možností. Můžou na něm být založeny například keřové pásy (tzv. živé ploty), které jsou velmi významné nejen pro drobnou zvěř. Nejjednodušším řešením je ovšem bylinný pás (mez), na kterém se intenzivně nehospodaří. Důležité je, že na dané ploše nebudou aplikovány pesticidy.

PŘÍKLAD Z PRAXE

Naše obec Velký Vřešřov (okres Trutnov) získala zpět do svého užívání zatím dvě původní obecní cesty. První byla nově založena v roce 2015, druhá o rok později. Na

svět
myslivosti
místních
pro myslivce
a přírodu

**Řád sv. Huberta
se sídlem v Kuksu
a redakce časopisu Svět
myslivosti oznamují
termín konání**

**XV. ročníku juniorského
mistrovství ČR**

**ve vábení jelenů
O pohár Řádu sv. Huberta**

samotný projekt by vyšel draž než nákup přibližně dvou set ovocných stromků, jejich ochrany a kolíků. Stromky, ochrany a kolíky proto zakoupila obec na své náklady, výsadbu provedli občané obce zcela zdarma a myslivci zajistili ochranu před zvěří a následnou péči.

V současné době již řada stromů v naší první aleji z roku 2015 plodí a alej jako celek začíná plnit své funkce v krajině. Jde zejména o zadržování vody, protierozní funkci, ochlazování půdního povrchu a celkové zvyšování biodiverzity. Zapomínat však nesmíme ani na funkci estetickou a kulturní. Jediné, co nás občas trápí, je bezohlednost místních zemědělců, kteří nám alej již několikrát poškodili. Ale snad to byla jen nešťastná shoda okolností a tyto nepříjemnosti se již nebudou opakovat.

Autor:

Ing. Petr Bach, DiS.,

předseda World Pheasant Association

*Czech Republic and Slovakia, člen poradního
sboru projektu Čiřkání a Mysliveckého spolku
Jedlina (okres Trutnov)*

E-mail: petrbach1@email.cz

Foto autor

**Datum konání:
sobota 6. října 2018**

**Místo konání:
hospitál v Kuksu**

*(soutěž bude
součástí XXV.
Svatohubertské
slavnosti)*

obou byly vysázeny aleje ovocných stromů (každá má okolo 100 stromů), protože tak tomu bylo i v minulosti. Snažili jsme se použít původní krajové odrůdy jabloní, hrušní, třešní a švestek. Povrch cest je nepevněný, s porostem planě rostoucích bylin, a motorová vozidla po nich jezdí jen zřídka. Vegetace se jednou do roka ručně pokosí a je ponechána přirozenému rozkladu. Seč je posunuta až do období léta, aby nedocházelo k ohrožování mládat a hnízd. Na podzim, kdy je většina okolních polí bez vegetace, jsou naše aleje již znovu obrostlé, a mohou tak poskytovat živočichům kryt i potravu. Pokud se v okrajových liniích objeví keře, budeme to respektovat a nebudeme je vyřezávat.

K založení našich cest jsme dotační titul nevyužili, protože dodržet všechny podmínky dotace by pro nás bylo velmi složité. Další překážkou bylo, že jen

**Pravidla, ceny
a soutěžní řád na
www.radvatehohuberta.cz.**

**Přihlášky a více informací:
Ing. Josef Vlášek
Tel.: 724 524 028
E-mail: josef.vlasek@lesy.cz**

